

Наприклад, реалізація концесійних угод у сфері поводження з відходами чи модернізації теплопостачання може забезпечити громадам не лише фінансову стабільність, а й екологічний ефект, що відповідає цілям сталого розвитку.

Ефективне стимулювання державно-приватного партнерства на рівні територіальних громад вимагає формування стабільного інституційного середовища, де держава виступає не лише регулятором, але й активним партнером бізнесу. Важливо забезпечити прозорі правила участі приватного сектору у фінансуванні соціальної, транспортної, енергетичної та екологічної інфраструктури громад. Для цього необхідно створити сприятливий інвестиційний клімат, який ґрунтується на гарантіях захисту прав інвесторів, рівному доступі до конкурсних процедур, наявності довгострокових фінансових стимулів. Особливої уваги потребує удосконалення механізмів оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства, що має враховувати не лише економічну доцільність, але й соціальну значущість для місцевого населення.

Водночас варто розвивати інноваційні форми партнерства, зокрема енергосервісні контракти, зелені інвестиційні проєкти, кластерні ініціативи, краудфандингові механізми залучення коштів громадян і місцевого бізнесу. Впровадження таких моделей дозволить диверсифікувати джерела фінансування розвитку громад та зміцнити їх фінансову стійкість. На основі поєднання державної підтримки, місцевих ініціатив і приватних інвестицій можна забезпечити досягнення цілей сталого розвитку, підвищити якість життя населення та зміцнити довіру до інститутів влади. Саме синергія держави, бізнесу та громади стає фундаментом нової моделі публічного управління, орієнтованої на сталий розвиток і соціальну відповідальність.

Для стимулювання участі приватного сектору доцільно розширити систему державних гарантій, спростити процедури конкурсного відбору проєктів, запровадити податкові стимули для інвесторів, які реалізують проєкти на

місцевому рівні. Важливим кроком є створення регіональних офісів підтримки державно-приватного партнерства, які надаватимуть методичну та юридичну допомогу громадам у підготовці проєктів. Крім того, доцільно розробити індикатори ефективності партнерських проєктів, орієнтовані на соціальний, екологічний та економічний результат.

Важливою складовою стимулювання розвитку державно-приватного партнерства на рівні територіальних громад є підвищення рівня прозорості та довіри між його учасниками. Використання цифрових інструментів (наприклад, відкритої платформи моніторингу державно-приватного партнерства або інтеграції з системою «Дія.Бізнес») забезпечить контроль громадськості за реалізацією проєктів та сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості громад.

Загалом, державно-приватне партнерство є потужним інструментом фінансування сталого розвитку територіальних громад за умов наявності сприятливого інституційного та нормативного середовища. Ефективна політика стимулювання ДПП має базуватися на таких принципах: прозорість, баланс інтересів держави та бізнесу, справедливий розподіл ризиків, соціальна орієнтованість проєктів.

Перелік посилань:

3. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. Проєкти державно-приватного партнерства. URL: <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=ZagalniiOgliadDerzhavno-privatnogoPartnerstva> (дата звернення 08.10.2025)
4. Оліярник, В. В., & Бірюшов, Д. М. (2024). Механізми державно-приватного партнерства на місцевому рівні. Ефективність державного управління, 1(78/79), 33–38. <https://doi.org/10.36930/507805>

УДК 352.075

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ***Лозинська Т. М., д. держ. упр., професор, професор кафедри економіки та
публічного управління, Полтавський державний аграрний університет*

У Розділі IX (ст. 141) Конституції України встановлено, що «...чергові вибори сільських, селищних, міських, районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів відбуваються в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень відповідної ради чи відповідного голови, обраних на чергових виборах» [1]. Конституційна норма щодо порядку формування представницьких органів влади та періодичності проведення виборів до них є базовою для забезпечення демократичних принципів функціонування держави, але її дія розрахована на політичні процеси мирного часу. Водночас Конституція України передбачає можливість проведення позачергових виборів в кризових умовах, проте ні Конституція, ні законодавство про місцеве самоврядування [2] не містять положень про автоматичне продовження повноважень органів місцевого самоврядування (ОМС) у разі неможливості проведення виборів. Припинення повноважень чинних ОМС до обрання нових також не передбачене.

Тож у зв'язку з неможливістю проведення виборів до представницьких органів влади на всій території України під час війни через окупацію частини країни, безпекові питання та виїзд за межі країни значної частини виборців виникає потреба в підтвердженні легітимності місцевої влади та забезпеченні безперервності функціонування ОМС. За висновками експертів українського аналітичного центру Громадянська мережа ОПОРА, юридичне закріплення принципу безперервності гарантує легітимність ОМС на основі попереднього волевиявлення мешканців громади [3]. Виходячи з актуальності правового підтвердження легітимності місцевого самоврядування, Верховна Рада України

прийняла в цілому проект Постанови про безперервність функціонування представницьких органів місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських, районних у містах, районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів) в Україні в умовах військової агресії російської федерації [4], спрямовану на підтвердження легітимності та безперервності функціонування органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, що узгоджується з принципами Європейської хартії місцевого самоврядування [5]. Постановою визнається неможливість проведення місцевих виборів з дотриманням демократичних принципів під час війни, а відповідальність за це покладається на державу-агресора; зазначається, що функціонування місцевого самоврядування є обов'язковою умовою забезпечення життєдіяльності громад та безперервності влади.

Та все ж тривала відсутність виборів, попри правову визначеність легітимності органів місцевого самоврядування, матиме певні негативні наслідки для функціонування місцевої влади. Насамперед слід звернути увагу на збільшення кількості випадків усунення з посад сільських, селищних, міських голів через різні причини (загибель, хвороба, виїзд за кордон і добровільна відмова від посади тощо) і передачу їх функцій посадовим особам, виконуючим обов'язки (як правило, секретарям рад). Виконуючі обов'язки легко замінюються, що породжує кадрову нестабільність і нестійкість системи управління. Так само зростає нестабільність депутатського корпусу – депутати стають учасниками бойових дій, гинуть на фронті або під обстрілами під час виконання своїх повноважень. Поновлення депутатського корпусу утруднюється через відсутність відповідних рішень партійних осередків, що його сформували, а отже функціонування ради може опинитися під загрозою і тоді влада може бути передана військовим адміністраціям. Поодинокі випадки такої передачі влади не підривають основи місцевого самоврядування, але масштабність переміщення

влади від ОМС до військових адміністрацій знову може поставити під сумнів легітимність місцевого самоврядування.

Слід також брати до уваги й те, що накопичення проблем, пов'язаних із темпоральним чинником проведення виборів, обумовлюватиме труднощі з організацією виборів після війни, особливо на прифронтових або звільнених від окупації територіях. Це не лише питання безпеки, а ще й кадрового потенціалу, знелюднення територій, політичної конфронтації, відсутності діючої партійної системи тощо. У зв'язку з цим експерти ОПОРИ обґрунтовують ідею збільшення часу на підготовку до виборчого процесу, посиляючись на положення Дорожньої карти забезпечення організації повоєнних виборів в Україні про необхідність 6-місячного підготовчого періоду від моменту припинення дії воєнного стану.

Перелік посилань:

1. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80?lang=uk#Text> (дата звернення 09.10.2025)
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80?lang=uk#Text> (дата звернення 09.10.2025)
3. Донченко К., Романюк П. (Не)легітимні ради: чи відбудуться місцеві вибори у 2025 році? 03 липня 2025. URL: <https://www.oporaua.org/vybory/ne-legitimni-radi-chi-vidbudut-sya-miscevi-vibori-u-2025-roci-25736> (дата звернення 09.10.2025)
4. Верховна Рада України прийняла Постанову про безперервність функціонування представницьких органів місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських, районних у містах, районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів) в Україні в умовах військової агресії російської федерації: Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/266704.html> (дата звернення 09.10.2025)

5. Європейська хартія місцевого самоврядування: Хартія, Міжнародний документ від 15.10.1985 № 994_036. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036?lang=uk#Text (дата звернення 09.10.2025)

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

III НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

БЕЗПЕЧНА, КОМФОРТНА ТА СПРОМОЖНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

(міжнародна науково-практична конференція)

15-17 жовтня 2025

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Дніпро
2025

Голова оргкомітету:

Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ – ректор Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», професор.

Міжнародний форум «Безпечна, комфортна, спроможна, територіальна громада» - 2026: матеріали міжнар. Конф., 15-17 жовтня 2025 р., м. Дніпро. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2025. – 395 с.

У виданні наведено результати теоретичних і експериментальних досліджень з різних аспектів діяльності територіальних громад, наслідків воєнних дій, безпеки життєдіяльності, будівництва, розподілення електроенергії, гірництва, екології, освіти.

Матеріали збірки призначені для наукових і інженерно-технічних працівників, які спеціалізуються у названих вище напрямках господарської діяльності територіальних громад.

© Колектив авторів, 2025

© НТУ «Дніпровська політехніка», 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. БЕЗПЕЧНЕ ТА ЕФЕКТИВНЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ГІРНИЧОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ

CRITICAL ANALYSIS UKRAINE'S OIL AND GAS SECTOR AMID RUSSIAN MILITARY AGGRESSION.

Oleksandr Pashchenko, Yevhenii Koroviaka, Volodymyr Khomenko, Valerii Rastsvietaiev

18

СЕКЦІЯ 2. ГЕОРЕСУРСИ ТА ГЕОБЕЗПЕКА

ОЦІНКА ВОЛОГОСТІ ҐРУНТУ ЗА ДАНИМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МАШИННОГО НАВЧАННЯ

Тяпкін О. К. Піскунов О. В. Лозовий А. С. Медведєва О. В

22

ІНФОРМАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ПУБЛІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ГЕОТУРИСТИЧНИХ ЛОКАЦІЙ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

Бодряго Є. А. Хоменко Ю. Т. Шевченко С.В

26

ГЕОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗРОБКИ РОДОВИЩ ВИСОКОВ'ЯЗКОЇ НАФТИ

Ващенко І. О. Хоменко В. Л.

29

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЗМІН КЛІМАТУ НА ПЕРЕБІГ ГІДРОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У БАСЕЙНІ Р. САМАРА

Рудаков Д. В. Битько Ю. М.

32

ОЦІНКА І ПРОГНОЗ ГІДРОДИНАМІЧНОГО РЕЖИМУ ХВОСТОСХОВИЩА ШЛЯХОМ МОДЕЛЮВАННЯ ФІЛЬТРАЦІЙНИХ ТА ВОДНО-БАЛАНСОВИХ ПРОЦЕСІВ

Сінкевич Д. С. Тимошук В. І.

36

ВОДНІ АНТРОПОГЕННІ ЛАНДШАФТИ КРИВОРІЗЬКОЇ ЛАНДШАФТНО-ТЕХНІЧНОЇ СИСТЕМИ

Коптєва Т. С.

40

АНАЛІЗ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ ТА МОДЕЛЕЙ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРИ ПІДЗЕМНОМУ ЗАКАЧУВАННІ СТІЧНИХ ВОД

Іванчук Н. В, Дерев'ягіна Н. І

44

ГЕОРЕСУРСИ ТА ГЕОБЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Олена Дмитрук, Сергій Шипунов, Андрій Шумов, Андрій Рибак

50

**СЕКЦІЯ 3. ЕКОЦИД ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ЯК НАСЛІДОК ВОЄННОЇ
АГРЕСІЇ РОСІЇ**

- THE IMPACT OF INDUSTRIAL AND MILITARY IMPACTS ON
UKRAINIAN SOILS AND WAYS OF THEIR RESTORATION** 54
Kulikova D.V. Kovrov O.S.

**СЕКЦІЯ 4. ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГОБЕЗПЕКА КРАХНИ В УМОВАХ
ВОЄННИХ РИЗИКІВ ТА ПІД ЧАС ВІДНОВЛЕННЯ КРИТИЧНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ**

- «НОВА ЕНЕРГІЯ ДЛЯ НОВИХ ГРОМАД: ШЛЯХ ДО СВІТЛА,
ЩО ЖИВИТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ»** 58
Драган М.Д. Лисенко О.Г
- DECARBONIZATION OF ENERGY: THE PATH TO CLIMATE
RESILIENCE THROUGH GREEN TECHNOLOGIES** 61
Kulikova D.V.

- АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ОПТОВОГО РИНКУ
ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ** 65
Рухлова Н.Ю. Теліпський Д.А. Рухлов А.В.

- «МОДЕЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРИЧНИХ РЕЖИМІВ
ПІДСТАНЦІЙ ГІРНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ ПРИ НЕЛІНІЙНИХ
НАВАНТАЖЕННЯХ»** 69
Удовик О.В. Папаїка Ю.А.

**СЕКЦІЯ 5. ІННОВАЦІЇ В МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ ЗАДЛЯ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ**

- МЕРЕЖЕВИЙ ПІДХІД У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ
МОЛОДІЖНИМИ ЦЕНТРАМИ РЕГІОНУ** 73
Бабенко А. П.

- РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ В
УМОВАХ ВІЙНИ ЯК ОСНОВА КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ** 76
Бабій О.С.

